

N:o 61.

Af Herr **Pehr Nilsson** från Norrbottens län: *Derom att, då hållskjutsningsentreprenad öfvergår från gammalt gästgifverihemman, den nye entreprenören må i visst fall ega rätt att flytta skjutsningsstationen till sitt eget hem m. m.*

Genom Kongl. Brevet den 24 Januari 1865 har Kongl. Maj:ts befallningshafvande blifvit medgifven rättighet att, till underlättande af skjutsentreprenaders införande i sammanhang med beslut om dylik entreprenad, meddela föreskrift om flyttning af skjutsstation. Deraf vill synas som skulle gamla gästgifverihemmans rätt i viss mån inskränkas; ty naturligt är, att dit ny station förläggas, dit förläggas ock gästgifveriet, åtminstone i flera fall. Efter allmän lag är hvarje resande skyldig att i dagboken teckna sitt namn och sin titel, och hvar bör dagboken vara till finnandes om den ej är tillgänglig å skjutsningsstationen? Antages den böra finnas å sistnämnda ställe — ett förhållande som torde vara obestriddigt, så är ju klart att gamla gästgifveriet i och med detsamma upphört att finnas till, ty icke någon resande aflägsnar sig från stationen och besöker gamla gästgifveriet för att skriva i dagboken eller för att åtnjuta mat, säng m. m., såvidt sådant i enlighet med kungabrevet kan tillhandahållas å stationen. Deraf följer ju tydligt att gamla gästgifveriet i och med skjutsstationens flyttande upphört. Frågan är således endast om en dylik flyttning är genom kungabrevet tillåten. Om man fäster sig uteslutande vid ordalydelsen deri (hvilket man odisputabelt bör göra), så måste man härå sanningsenligt svara ja!

När vid ett gästgifveri entreprenadskjutsningen för en viss period håller på att tilländagå, hålles genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes föranstaltande ny entreprenadauktion, hvarigenom skjutsningen utbjudes till den af hållaget minst fordrande. Vi antaga att förre innehafvaren, som är gästgifvare,

tillika af skjutslaget åtnjutit en årlig ersättning af 1,000 R:dr eller mera, der emot uppträder en ny spekulant (icke gästgifvaren) och erbjuder sig antaga skjutsningsbestyret mot en ersättning af t. ex. 3 à 400 R:dr om året, dervid dock förlitande sig på att skjutsningsstationen får förflyttas till hans, i närheten af gamla gästgifveriet belägna gård och hemman, som är så inredt att resande och deras hästar lagenligt kunna herbergas och förplägas, tänkande tillika att han genom sådant herbergande m. m. kan fylla den brist som uppstått i det förminskade ersättningsbeloppet. Derigenom blefve ju lättnad så väl för resande som hållaget; nemligen den lättnad som en fri konkurrens alltid medför. Hållaget finge en årlig behållning af flera hundra R:dr. Men om det å andra sidan antages att den nya entreprenören blir sviken i sina förhoppningar om stationens förflyttande, sedan han inropat eller åtagit sig skjutsningsbestyret emot en ringa ersättning — ett förhållande som här nedan skall med handlingar tydliggöras — så är ju uppenbart att den personen träffas af en stor förlust i ekonomiskt hänseende, som kan blifva hans ruin, i fall han ej besitter personlig förmögenhet, hvilket sällan är fallet med de personer, hvilka åtaga sig hållskjutsning. En god lagstiftning kan emellertid förekomma mycket sådant ondt.

I Norrbottens län är Neder-Luleå socken genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes beslut af den 12 Maj 1865 fördelad i hållag.

Hållag är liktydigt med skjutsningsskyldige, d. v. s. den eller de, som inom hvarje socken eller trakt äro lagligen förbundne att upprätthålla skjutsningen (Kongl. förordningarne den 2 Augusti 1844 och 11 December 1857 jemte 28 kap. Byggningsbalken äfvensom Kongl. förordningen den 14 December 1866).

Anledningen till hvad redan blifvit sagdt och här nedan vidare omförmales och åstundas, är den omständighet som inträffat i Persö by af Neder-Luleå socken, Norrbottens län och som ådagaläggas med följande handlingar, nemligen:

1:o) Auktionsprotokoll, utvisande att, med erinran från auktionsförrättarens sida om omförmälda nådiga bref rörande stationens flyttande, fouriren och hemmansegaren C. O. Lindvall mot ersättning af 350 R:dr åtagit sig entreprenadskjutsningen vid Persö *station* eller gästgifveri under förhoppning om skjutsstationens flyttning.

2:o) Kontrakt i samma ärende.

3:o) Kongl. Maj:ts befallningshafvandes utslag af den 20 September 1872, enligt hvilket Lindvall berättigats, på grund af omförmälda nådiga bref, vara gästgifvare i Persön å sitt åboende hemman.

4:o) Kammar-kollegii utslag af den 2 Februari 1873, hvarigenom i följd af konungabrefvet Lindvall blifvit sagda rättigheter fränkänd, som blifvit genom Kongl. Maj:ts nådiga dom fastställt.

5:o) Meranämnda nådiga konungabref, hvilket till sin ordalydelse åbe-ropas.

Af dessa handlingar och hvad i öfrigt ofvan blifvit ordadt torde framgå att de inom Sverige befintliga hållskjutsningslag, i anseende till icke fullständig lagstiftning, äro underkastade utgifter, som betydligt öfverstiga det belopp, hvilket blefve erforderligt, om, med entreprenaders öfvertagande finge följa lagenlig gästgifverihållning, hvaremot det torde inses, att, om gästgifverihållning fortfarande uteslutande skall tillkomma de gamla gästgifverihemmans innehafvare, hvarje hållag inom riket antingen måste underkasta sig gästgifverihemmans innehafvarnes pretentioner, hvilka med hvarje år blifva mer och mer orimliga eller ock sjelfva utgöra hållskjutsningen, hvilket hindrar jordbrukets framåtskridande, som hvarje fosterlandsvän behagar erinra sig blifver all industris tillintetgörelse och som dessutom förnärmar lagstiftningen i hvad den, särdeles under senare åren, sökt att åstadkomma genom en mera utvidgad näringsfrihet.

På grund af hvad anfördt blifvit, får jag härmed vördsamt föreslå:

att lagbestämmelse göres derom, att, då hållskjutsningsentreprenad öfvergår å annan person än gammalt gästgifverihemmans innehafvare, den nya entreprenören i och med detsamma samt utan särskildt förbehåll från dennes sida må anses ega rätt förflytta skjutsningsstationen till sitt eget hem, der detsamma är så beläget, att angränsande skjutslag icke förnärmas genom betydligare förlängning eller förkortning af deras skjutshåll, äfvensom att tillgodose resande och deras hästar med föreskrifna husrum, sängar och lagstadgad förplägning.

Genom allt sådant uppstår fri, men lagbunden och välgörande konkurrens, ity att den jordbrukande befolkningen i icke ringa mån lättas från sina eljest rätt väsendtliga, vid jorden fästade bördor och utgifter.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1874.

Pehr Nilsson
från Norrbottens län.